

20-lecie...

Jubileusz Żołnierza-Tułacza

Z Ukrainy przez Moskwę na Murman

W pierwszych dniach lipca r. przypada 20-lecie rozpoczęcia akcji wojennej na Murmanie, w Archangielsku i Rosji Północnej. Po bitwie Kaniowskiej i rozwiązaniu I Korpusu — wojskowa akcja polska na wschodzie znalazła się w najtrudniejszej sytuacji, gdy z jednej strony miała armię państw centralnych a z drugiej chaos początków rewolucji bolszewickiej.

Porozumienie kierowników akcji wojskowej i politycznej, a mianowicie reprezentantów Komendy Naczelnej P. O. W., generała Hallera i Koła Międzypartyjnego nakazało wówczas żołnierzom Korpusów Wschodnich, II Brygady Karpackiej oraz innych związków wojskowych przedarć się drogą z Kijowa na Murman celem wyjazdu do Francji, by zasilić kadrami starego żołnierza

armię polską we Francji.

Powstał szereg etapów w Moskwie i w innych miastach Rosji. Akcja ta spotkała się z ostrymi represjami ze strony władz bolszewickich. Schwytani żołnierze polscy karani byli najczęściej śmiercią. Wielu oficerów i żołnierzy przypłaciło udział w tej akcji życiem, wielu pozostało długi czas w więzieniach Rosji bolszewickiej. Przedostało się mimo wszystko na Murman przeszło pięćset, a wśród nich gen. Józef Haller, gen. Tadeusz Malinowski, s. p. por. Wołoszczak — na czele kilkudziesięciu żołnierzy, przeważnie nie znających zupełnie języka rosyjskiego i wielu innych.

Organizację polityczną reprezentował prof. Stanisław Grabski, przedstawiciel Koła Międzypartyjnego wraz z redaktorem Stanisławem Strzeliskim.

Zamiast planowanego początkowo wyjazdu do Francji na stanowczy rozkaz głównodowodzącego wojskami alianckimi w Rosji Północnej musiano pozostać na Murmanie, by u boku wojsk alianckich francuskich, brytyjskich, włoskich i serbskich brać udział w nowej wojnie z Rosją bolszewicką.

LWY PÓŁNOCY

Desant baterii oficerskiej w Archangielsku i walki tej baterii na linii archangielskiej pod dowództwem s. p. kpt. Świąteckiego. Sukcesy partyzancki oddziałów Dżwińskiego i Onieskiego, pod dowództwem pik. Hrakato-Horawskiego i s. p. Glińskiego oraz mjr. Sołdowskiego, wreszcie walki baonu Murmańskiego do jesieni 1919 roku na froncie Omega — Obolierskaja pod dowództwem pik. Skokowskiego oto główne sukcesy walk Oddziałów Polskich w Rosji Północnej ramię w ramię z wojskami Koalicji. Szereg wysokich odznaczeń Military Cross i Service Distinguished Order oraz francuskiego Croix de Guerre otrzymali żołnierze Murmańscy, których naczelnym dowódcą wojsk alianckich Gen. Ironside w piśmie, wystosowanym do Marszałka Piłsudskiego i w rozkazie żoł-

nierskim — „Lwami Północy” nazwał.

STRZELCY MURMAŃSCY

Swoją żołnierską tradycję, swoje wspomnienia bojowe i przeszłość przekazują Murmańscy pułkowi piechoty w skład którego w roku 1919 po powrocie do Polski jako samodzielny batalion weszli pod dowództwem pik. Bociańskiego w pamiętnym roku 1920 w Polsce walczący.

Jest to pomorski pułk, którego sztandar nosi odznakę wojskową Murmańczyków — Krzyż Północy.

Pułk ten obecnie w 20-lecie Murmanu otrzymał nazwę Pułku Strzelców Murmańskich.

Ze Śląska

Oddział „ABC” w Katowicach, ul. Starowiejska 3.

Kasjer uciekł z pieniędzmi

Defraudacja 27.000 zł. w hucie „Florian”

KATOWICE, 29. 6. Policja wdrożyła posicję za kasjerem huty „Florian” w Świętochłowicach, należącej do koncernu „Wspólnoty Interesów”, 30-letnim Henrykiem Latusem z Świętochłowic (Wolności 26), który

po odebraniu z kasy dyrekcji 27.000 zł. na wypłaty dla poszczególnych oddziałów huty, zbiegł z tą gotówką do koncernu „Wspólnoty Interesów”. Według przypuszczeń Latusek będzie się starał przedostać do Niemiec lub Czechosłowacji.

Okradzenie bogatego żyda

Włamanie na ul. Wojewódzkiej

KATOWICE, 29. 6. Ubiegłego popołudnia dostali się do mieszkania bogatego żyda, inżyniera budowy maszyn Seweryna Buchnera z Zawiercia, zam. w Katowicach (Wojewódzka 32) przy pomocy podrobionych kluczy oraz po odsunięciu rygli nieznanymi złodziejami, których łupem padło

futro męskie na cybetach, płaszcz damski ze srebrnym lisem, 3 ubrania, 4 suknie, płaszcz męski zimowy, wielka ilość bielizny damskiej, męskiej, pościelowej i stołowej, łącznej wartości według oceny poszkodowanego 5.625 zł. Inż. Buchner jest ubezpieczony na 35.000 zł.

Ukrócić marnotrawstwo!

20 stogów siana dla wojska

powinno dawać pole Mokotowskie

Gdyby p. premier gen. Ślajowski Składowski zechciał w szeregu swych nagłych inspekcji wpaść w tych czasach kiedykolwiek zniścacka w nocy na teren pola Mokotowskiego pomiędzy ul. Niepodległości a „autostradą” prowadzącą na Okęcie, to ujrzał by tam całe stado krów, pasących się niewątpliwie sposobem „kradzionym” na bujnej trawie, która tam rośnie.

Wskazany teren użytkowany jest jako lotnisko sportowo - cywilne i stanowi, o ile nam wiadomo, własność państwowa. Gleba tutaj jest pierwszorzędnej jakości i rośnie też na niej znakomity gatunek traw łakowych, z których można zbierać najlepsze siano dla koni wojskowych.

W latach poprzednich teren ten był eksploatowany na zbiór siana przez jakichś prywatnych przedsiębiorców, oczywiście zazywając żydów, przy czym sianokos trwał, zwykle, bardzo długo, odbywał się nieudolnie i siano wskutek zarówno zbyt opóźnionego sprzętu, jak i nieumiejętnie wykonanych robót, przedstawiało małą wartość.

Obecnie, gdy z pola Mokotowskiego korzysta się w celach lotniczych znacznie mniej aniżeli poprzednio, można by całkowicie pogodzić potrzebę lotnictwa z celowym użytkowaniem bogactwa naturalnego tego terenu w postaci sprzętu pierwszorzędnej siana.

Wydaje się zarazem, iż zamiast oddzierzawiania na ten cel danego terenu żydom ze znacznym opóźnieniem właściwej pory sprzętu siana, celowiej było by po prostu przekazać kłomukolwiek ze stacjonujących w stolicy pułków teren w celu wykonania sprzętu siana sposobem gospodarczym.

Wydaje się, iż nie jesteśmy tak bogaci, abyśmy sobie pozwalali na marnowanie czegoś, co może być celowo użytkowane dla dobra państwa. Z reszty, o którym mowa przedsiębiorcy sprzątali w poprzednich latach około 20 i więcej stogów siana. Nie jest to więc ilość mała.

OSTATNIE DEPESE

Skały runęły na szkołę

Wstrząsający wypadek w Japonii

TOKIO, 29. 6. W pobliżu Yokosuki ulewne deszcze spowodowały oberwanie skał na wzgórzu, u stóp którego znajdowała się szkoła dla dziewczynek. Kamienna

lawina zmiotła budynek szkolny porywając ze sobą około 30 dziewczynek w wieku od 10 do 12 lat. Kilka z nich zostało uratowanych, reszta pozostała nie żyła.

Krokodyl pożarł chłopca

w oczach mieszkańców wsi

ASSUAN, 29. 6. Pod wsią Szallal w górnym Egipcie krokodyl porwał z grupy kąpielących się dzieci jednego chłopca. Zmiał zabił go w oczach policji i mieszkańców wsi. Mimo ostrzeżenia krokodyla z karabinów unosił się

on przez blisko dwie godziny na powierzchni, aż wreszcie zanurzył się pod wodę.

W roku bież. krokodyl zaczął wykazywać nietypową od wielu dziesiątków lat ruchliwość, posuwając się coraz dalej po Nilu ku północy.

Znamienne zarządzenie

kanclerza Hitlera

BERLIN, 29. 6. Na osobisty rozkaz kanclerza Hitlera zostały zlikwidowane w Trzeciej Rzeszy wszystkie organizacje, które do tej pory zajmowały się zagadnieniami mniejszości niemieckiej, za

mieszkującej Południowy Tyrol, pozostających w granicach Włoch. Zarządzenie kanclerza jest uważane jako całkowite pójście na rękę Mussoliniemu w akcji odniedmienia Południowego Tyrolu.

Wielkie manewry w Ameryce

Wszelkierne próby uzbrojenia

NOWY JORK, 29. 6. (PAT). W manewrach armii amerykańskiej, jakie odbędą się w sierpniu weźmie udział 60.529 żołnierzy. Manewry tegoroczne stanowią swojego rodzaju rekord armii amerykańskiej, gdyż dotąd nigdy w

manewrach nie brało udziału tylu żołnierzy. W czasie manewrów poddany będzie wszelkiemu próbowi nowemu wyposażeniu piechoty a poza tym na wielką skalę przeprowadzone będą ćwiczenia bombardowania z powietrza.

WIADOMOŚCI Z TORU

Częściowe wyniki gonitw

z dnia 29 b. m.

GON. 1. Dyst. 2200 m. Nagr. 2200 zł. 1) Il Bacio z. Pulc. 2) Le Picador (6), Wygr. w 2 min. 24 sek. w walce o 1. 3) Totalizator 9. GON. 2. Dyst. 1600 m. Nagr. 1400 zł. 1) Omulew z. Lipowicz. 2) Thaiti (16), 3) Hindus (96,5), 4) Kulfon (122), 5) Anteus (34), 6) Azrael. Wygr. w 1 min. 42 s. w walce o krótki 1. 11,5. Franc. 6,5 i 6,5.

GON. 5. Dystans 1300 m. Nagr. 3000 zł. 1) Deville z. Gil, 2) Rakoczy (26), 3) Kid (7), 4) Allongo (54,5). Wygr. w 1 min. 19 sek. w walce o pół dług. Tot. 22 fran. 11 — 10,5 zł.

Rabús rowerów

LWÓW, 29. 6. Z Drohobycza donoszą: Stefan Ilnicki, uczeń gimnazjalny, zamieszkały w Strzysku, jadąc rowerem ze Strzyska do Borysławia, dostał w Gajach Wyżnych uderzony silnie w głowę przez jakiegoś przechodnia, Ilnicki spadł z roweru, a napastnik wsiadł na rower i uciekł. Policja prowadzi dochodzenie.

Premiera słuchowiska

hiszpańskiego pisarza

Dn. 30. 6. o godz. 18.30 wprowadza Polska Radio do Teatru Wyobraźni premierę hiszpańskiego pisarza, Salvadora Madariagi, p. t. „Pola Elizejskie”, w reżyserii Antoniego Bohdziewicz. Oryginalny tytuł dialogu Madariagi brzmi „Nowe dialogi umarłych”, które wprowadzają słuchacza na Pola Elizejskie, gdzie duchy Goethego, Marii Stuart, Voltera, Napoleona, Karola Marksa i Prezydenta Waszyngtona — rozprawiają spokojnie o sprawach, które na padłe ziemskim rozstrzyga się zazywając przy pomocy miecza i ognia. Faszyzm, komunizm, Liga Narodów, przyszłość Europy i świata — oto tematy, tej osobliwej rozmowy duchów. W wie wprowadza autor nie chodzi o żart, o zwykłą zabawę. Obywatel dzisiejszy niespokojny i nieufny znajdzie w tej rozmowie wiele krzepiających myśli, wiele materiału

do rozważań poważnych. Utwór tłumaczył na język polski Włodzimierz Lewika.

Premiera

w teatrze Letnim

Po cieszącej się wielkim powodzeniem farsie „Nie trzeba było mnie przejeżdżać” z Dymasz Teatr Letni wystawi wkrótce zabawną krotkowidę Hennequin'a i Duvala w adaptacji K. Szuberta „On i jego Sobowit”. Role główne grają: J. Śliwinski, Szubert, Woskowska, Jakubinska, Martini, Bukomska, Karczewska i Kwaskowski. Reżyseruje K. Szubert, artysta teatru krakowskiego.

RADIO

CZWARTEK
6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.30 Muzyka (płyty). 6.45 Gimnastyka.
7.00 Dziennik. 7.15 Orkiestra mandolinistów.
11.00 Audycja dla poborowych. 11.20 Fragmenty z oper Wagnera (płyty) 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa.
16.15 Audycja dla dzieci. 16.30 Skrzynka ogólna. 16.45 Wiadomości gospodarcze. 17.00 Łódzka Orkiestra Salonowa. 16.40 „Kierowa na szesie”. 16.45 Pogadanka. 17.00 Muzyka taneczna. 18.30 „Jan Matejko”. 18.10 Pieśni. 18.30 Słuchowisko: „Pola Elizejskie” w g. wiołogu Salvadora Madariagi. 19.00 Wtorek H. Melcera. 19.20 Pogadanka. 19.30 „Wesołe miasteczko” — koncert rozrywkowy. 20.45 Dziennik. 20.55 Pogadanka. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 „Neapol śpiewa”. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Polska muzyka kameralna. 22.55 Przegląd Prasy.

NAJCIEKAWSZE AUDYCE:
18.30 „Jan Matejko” — odczyt.
18.30 „Pola Elizejskie” — słuchowisko.
19.30 „Wesołe miasteczko” — koncert rozrywkowy.
21.00 „Neapol śpiewa”.
22.55 Polska muzyka kameralna.

WARSZAWA II
13.00 Koncert rozrywkowy. 14.05 Pare informacji. 14.10 Program. 14.15 Koncert solistów. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 3000 taktów muzyki. 17.00 Jak spędzić święto. 17.10 Pogadanka. 17.15 Muzyka kameralna Schuberta. 18.00 Muzyka lekka. 22.00 „Marsja” — scena z powieści podłańskiej. 22.20 Piosenki śpiewa Fred Astaire. 22.30 Muzyka taneczna.

AUDYCE KRÓTKOFALOWE:
24.00 Dziennik. 0.10 Pogadanka. 0.15 Ballady i piosenki Mickiewicza w muzyce Monturzi. 0.50 „Wino”. 1.00 Zespół Wiktora Tychowskiego. 1.50 Co przyniosła

początek z oceanu. 2.00 Polskie melodie ludowe. 2.52 Program.

PIĄTEK
6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Muzyka. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Orkiestra Rozkośli. 7.15 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.15 „W puszczy Białowieskiej”. 15.30 Rozmowa z chórami. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Muzyka lekka. 16.45 Spółdzielnie warzywnicze na Śląsku. 17.00 Muzyka taneczna. 17.55 Program. 18.00 Fotografia barwna. 18.10 Duety Fr. Schuberta. 18.45 Kronika literacka. 19.00 Muzyka. 19.20 Pogadanka. 19.30 Wtorek operetkowy. 20.45 Dziennik. 20.55 Pogadanka. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 „Na budowie”. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Muzyka kameralna W. A. Mozarta. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości w op. Józefa Szatkowskiego. Z dzieł o stosunkach polsko - angielskich.

NAJCIEKAWSZE AUDYCE:
18.10 Duety Franciszka Schuberta.
18.20 Wiersze operetkowe.
22.00 Muzyka kameralna od Haydna do Naveła. W. A. Mozart.

WARSZAWA II
13.00 Koncert rozrywkowy. 14.05 Pare informacji. 14.10 Program. 14.15 Koncert solistów. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 3000 taktów muzyki. 17.00 Jak spędzić święto. 17.10 Pogadanka. 17.15 Muzyka kameralna Schuberta. 18.00 Muzyka lekka. 22.00 „Marsja” — scena z powieści podłańskiej. 22.20 Piosenki śpiewa Fred Astaire. 22.30 Muzyka taneczna.

AUDYCE KRÓTKOFALOWE:
24.00 Dziennik. 0.10 Omówienie programu. 0.15 Melodie z polskich filmów. 0.50 Jan Matejko. 1.00 Janina Godlewska i Marian Denar śpiewają. 2.00 Polska Kapela Ludowa. 2.52 Program.

celowo używać nie chce, trzeba nauczyć posługiwania się nim.

Trzeba to uczynić zawsze i wszędzie, zarówno w prywatnych stosunkach, jak i w urzędach, w autobusie i na ulicy, w kawiarni i w banku — na każdym kroku.

Wówczas nie będzie wypadków, że Niemiec, który do 1933 r. znał język polski doskonale i posługiwał się nim codziennie — obecnie, po przełomowej dacie „zatracił” zupełnie jego znajomość.

Zaden Polak nie może zapominać o tym, że nabożeństwa w języku polskim w III Rzeszy są skasowane, że za mówienie po polsku zwalnia się z pracy. Współżyć bowiem możemy z Niemcami tylko na zasadzie wzajemności.

Usiłowali otruć dziecko

aby nie płacić alimentów

WILNO, 29. 6. Bronisław Gajdzis i Feliks Banel, mieszkańcy z Plebaczki, pow. dziśnieński, zostali aresztowani pod zarzutem zamachu na życie dziecka. Mianowicie za namową Gajdzisa Banel usiłował otruć nieślubnego 10-

miesięcznego synka Gajdzisa. W ostatniej chwili matka wytrąciła z rąk zbrodniarza buteleczkę z trucizną. Powodem zbrodniczej decyzji miała być obawa przed płaceniem alimentów.

Pryszczycza w Lublinie rozszerza się

Żydzi ukrywają zarażone bydło

Pomimo wysiłków władz sanitarnych, usiłujących opanować epidemię pryszczycy w Lublinie, choroba ta rozszerza się w dalszym ciągu. Powodują ten fakt żydzi. Znotowane bowiem już dwa wypadki, w których żydzi ukrywają chore bydło, zakazali dwie dzielnice w mieście. Marian Tatarski zakazał niejaki Lejbus „Kozak”, wprowadzając chorą krowę do obory Anny Murat i następnie 8 żydów, ukrywających przez dłuższy czas fakt, iż ich obory są zarażone (40 krow), zakazali całą dziel-

nicę miejską „Wienawę”. Jeden z tych żydów, poszukiwany obecnie przez policję, sprzedad zarażone krowy do folwarku Elizaówka (pod Lublinem), wskutek czego zarażone zostały tam wszystkie krowy.

Żydzi w dalszym ciągu również skupują od chłopów bydło, płacąc za sztukę po 30-40 zł.

Zlikwidowanie tej destrukcyjnej akcji żydostwa przez władze policji nie i starościnie jest potrzebą chwili.

J. K.

Bandyta ukryty pod łóżkiem

Rabunek w mieszkaniu nauczyciela

LWÓW, 29. 6. Z Drohobycza donoszą: Emerytowany prof. gimn. Adolf Jampoler przeżył onegdaj przykre chwile. Gdy ułożył się około g. 23.30 do snu, usłyszał nagle podejrzane szmery w mieszkaniu. Po chwili

z pod łóżka wyszedł jakiś osobnik, który grzeźnię, lecz stanowczo żądał pieniędzy „potrzebnych mu dla pewnej osoby”. Profesor musiał wydać posiadaną gotówkę, ponadto klucze do bramy. Dochodzenie policyjne w toku.

Piorun w pokoju

nie wyrządził nikomu krzywdy

LWÓW, 29. 6. Z Sambora donoszą: Do mieszkania adw. samoborskiego dr. Rabija wpadł w czasie onegdajszej burzy piorun. Piorun przeszedł przez antenę, mimo że była uziemiona i spalił doszczętnie aparat radiowy. 5-letni synek adwokata, bawiący się koło aparatu, wyszedł na szczęście bez szwanku.

Utonął

podczas kąpieli

Około godz. 11-ej w czasie kąpieli w porcie handlowym na Wiśle począł nagle tonąć Flip Szawłowski, lat 20, robotnik, zam. przy ul. Gluchej 8. Tonącego zauważył jeden z rybaków, przejeżdżających w pobliżu łodzią i popieszył mu na ratunek. Po pewnym czasie udało mu się wciągnąć Szawłowskiego do łodzi. Następnie przewiózł go do komisariatu rzeczniczego, dokąd wezwano lekarza pogotowia ratunkowego. Wszelkie wysiłki jednak okazały się bezskuteczne i przybyły lekarz stwierdził zgon. Zwłoki zabezpieczono na miejscu.

W GRÓJCIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Józefa Zaszweskiego ul. Skargi 21.